

XX AdN. La historia del festival universitario de cortometrajes más veterano de España

Marta Saavedra, Nicolás Grijalba i Rocío Gago (coords.)

Tirant Humanidades

València, 2023, 294 p.

ISBN: 978-84-19632-93-7

PER CELIA SANCHO BELINCHÓN

Directora del Master en Periodisme Digital i Dades

i professora de la Universidad Antonio de Nebrija de Madrid

csanchobe@nebrija.es

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5979-1853>

Com citar:

Sancho Belinchón, C. (2023). [Resseña del llibre *XX AdN. La historia del festival universitario de cortometrajes más veterano de España*, per M. Saavedra, N. Grijalba i R. Gago]. *Quaderns del CAC*, 49, 91-92. doi: <https://doi.org/10.34810/qcac49id420676>

Vint edicions aglutina en la seva història el festival de curts universitaris més veterà d'Espanya, AdN, des que comencés la seva marxa el 1997. Aquest festival de curtmetratges sorgeix com una activitat universitària més, nascuda a la Facultat de Comunicación y Artes de la Universidad Antonio de Nebrija, enquadrada sota la metodologia ABP –aprenentatge basat en problemes– que fomenta que els i les estudiants aprenguin mentre desenvolupen projectes reals. D'aquesta manera s'estimula la implicació i la motivació de l'alumnat mentre posen en marxa la seva creativitat amb l'objectiu de participar en un certamen de curtmetratges enfocats a la publicitat i al cinema.

El llibre *XX AdN. La historia del festival universitario de cortometrajes más veterano de España* (2023) està coordinat per Marta Saavedra Llamas, Nicolás Grijalba de la Calle i Rocío Gago Gelado. Els tres coordinadors tenen una àmplia experiència acadèmica i investigadora en estudis relacionats amb les indústries de la comunicació, com ara el cinema i la publicitat.

Saavedra és doctora acreditada amb un sexenni actiu en recerca, així com vicedegana de la Facultat de Comunicación y Artes de la Universidad Antonio de Nebrija. Les seves recerques se centren, principalment, en els canvis de l'ecosistema mediàtic en la producció i la distribució de continguts audiovisuals.

Grijalba és doctor en Comunicación Audiovisual i director del Departamento de Comunicación de la Facultat de Comunicación y Artes de la Universidad Nebrija. Les seves principals línies de recerca versen sobre la teoria i l'estètica del cinema, així com les competències associades al sector audiovisual.

Gago és doctora acreditada amb un sexenni actiu en recerca, que al seu torn dirigeix el Grado en Comunicación Audiovisual de la Universidad Nebrija. Les seves línies de recerca se centren en els formats de ficció a la indústria audiovisual.

Els coordinadors del llibre han dut a terme una selecció brillant

d'autors i autores, formada per professionals del camp de la comunicació, el cinema, la televisió de ficció, els espectacles i la publicitat, els quals tenen àmplia experiència sobre l'objecte d'estudi d'aquest camp. El fil narratiu del llibre explica la història del Festival Internacional de Cortos AdN realitzant un recorregut per disset capítols que proporcionen a la persona lectora una visió 360° sobre l'origen i l'essència del festival. Dels capítols u al cinc es desgranen els detalls de l'origen del festival universitari; del capítol sis al nou trobem les claus de la seva expansió internacional, i, finalment, del capítol deu al disset s'evidencia la necessitat d'una activitat universitària com aquesta i es posa de manifest el paper clau que tenen els alumnes en el desenvolupament del festival durant les vint edicions.

La primera part del llibre, fins al capítol cinc, aporta context sobre la situació dels estudis universitaris de comunicació audiovisual a Espanya, juntament amb una visió perifèrica de l'estat dels festivals de curtmetratges en l'àmbit universitari a escala internacional. Marta Perlado Lamo, degana de la Facultat de Comunicación y Artes de la Universidad Nebrija, juntament amb Nicolás Grijalba de la Calle, un dels coordinadors d'aquest volum, posen de manifest la motivació principal del Festival AdN: fomentar el treball col·laboratiu entre els estudiants. L'esdeveniment, amb caràcter (pre)professional, repta l'alumnat a prendre decisions i plantejar accions concretes sobre la base de la consecució d'un objectiu real comú, la celebració del festival de curtmetratges.

La segona part del llibre, del capítol sis al nou, relata com va sorgir l'expansió internacional del festival de curts AdN. Marta Saavedra Llamas, una altra de les coordinadores del llibre, juntament amb Salomeh Yousefian, directora de Desarrollo Universitario para Europa y Oriente Medio de la Universidad Nebrija, expliquen com el 2019, el festival va celebrar la seva

XVIII edició, complint la seva majoria d'edat i consolidant-se dins l'espai nacional. És en aquest moment que els directors del projecte d'innovació docent decideixen que ha arribat el moment de "travessar la bassa gran" i dotar el festival d'un merescut passaport internacional. Tal com narren les autores en el capítol sis del llibre, l'obertura internacional va començar al Perú, va continuar a la República Dominicana i, en tercer lloc, va arribar fins a Mèxic.

La tercera part del llibre, del capítol deu al disset que tanca el contingut, rememora l'objectiu més gran del festival AdN, l'aprenentatge i la pràctica professional real dels alumnes. Una altra de les coordinadores del llibre, Rocío Gago Gelado, juntament amb Irene Caballero González i Christian Álvarez Peralta, directors de la XX edició del Festival Internacional AdN, parlen sobre la necessitat d'una activitat universitària com aquesta, que ha esdevingut el festival universitari de curts més llonge del país. En l'última edició del festival, la vintena, han estat els dos alumnes que escriuen el capítol deu, juntament amb Gago, els qui han dut les regnes de la direcció del festival. Els tres autors del desè capítol posen de manifest que les dues lletres romanes que numeren l'edició del festival representen alhora la tasca en equip que realitzen professorat i alumnat, i la similitud del treball en equip imprescindible per dur un curtmetratge a bon port.

Durant els disset capítols del llibre trobem un to amable, descriptiu i pròxim, en el qual els diferents autors fan partícips el públic lector de l'essència del festival i de la seva història. La lectura esdevé fàcil, però no per això deixa de tenir dades rellevants explicades amb una narrativa senzilla i alhora didàctica.

Anterior a la publicació del llibre trobem l'aportació de Mar Ramos (2014) en què analitza el mètode "Project-Based Instruction" que s'aplica en la creació d'aquesta activitat universitària. Ramos destaca que el festival AdN exigeix recerca i ofereix oportunitats de tenir un escenari d'exposició dels seus treballs als alumnes. Al seu torn, "es un proyecto pre-profesional completo" (2014, p. 790) en un àmbit de compromís i motivació per part dels estudiants.

El volum conclou amb un epíleg a càrrec de Félix Piñuela, director de *Versión española* i Premio de Honor AdN 2015. En aquest tancament, l'autor assegura que els curts serveixen per recordar-nos que el cinema és joc, veritat i parany, un estil de màgia que necessita sempre nous trucs per continuar existint. A l'epíleg agraeix haver format part del festival internacional de curtmetratges i al seu torn en felicita l'organització per aquests vint anys, que, assegura, s'han fet molt curts.

En definitiva, el llibre *XX AdN. La historia del festival universitario de cortometrajes más veterano de España* és un perfecte recorregut a través dels passos que han dut una activitat universitària a convertir-se en un festival internacional de curtmetratges de molta qualitat. A grans trets, aquest llibre exposa amb claredat un model d'ensenyament universitari que fomenta l'aprenentatge de l'alumnat amb un mètode de qualitat mitjançant el qual els alumnes posen en pràctica les seves

habilitats amb una finalitat real. El text és motivador i reflecteix un esperit de superació i de treball desitjable per a tots els estudiants universitaris.

El volum recopila amb èxit la participació de professionals, docents i alumnes en les seves pàgines per oferir una proposta acadèmica que reflexiona sobre la necessitat d'emprar metodologies pràctiques en equip dins del món universitari per desafiar els alumnes a obtenir la millor versió dels seus treballs i projectes.

Referències

Ramos, M. (2014). El método del proyecto en los estudios de grado en Comunicación Audiovisual. El Festival de Cortos AdN como ejemplo aglutinador de competencias / The method of project in the studies of the degree in Audiovisual Communication. *Historia y Comunicación Social*, 19, 779-791.